

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?

Kyllä / En. Jos ette, kuvailkaa mahdolliset muutostarpeet.

Kyllä

Mahdolliset muutostarpeet.

-

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

Kyllä, tavoitteet vastaavat omaa näkemystäni

Jos vastasitte en, kuvailkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

-

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

Kulttuurin perusta tulevaisuuskestäväksi [Selonteossa useasti mainitut saatavuus ja saavutettavuus on hyviä arvoja, jotka vaatii toimenpiteitä. Esimerkiksi sirkustaiteessa on krooninen pula sirkustaiteen opettajista, jotka voivat toimia taiteen perusopetuksessa, harrastusryhmissä, sosiaalisen sirkuksen eli monien erityisryhmien, mielenterveysongelmaisten ja ikäihmisten palvelujen parissa. Turun taideakatemia koulutukselta puuttuu tutkintonimike ja näin selkeä myös profiloituminen opettajankoulutukseksi. Haluan lausua, että eri taidealat eivät ole yhdenvertaisia koulutusmahdollisuuksissa, rahoituksessa ja arvostuksessa. Tämä toivottavasti muuttuvat uuden kulttuuripolitiikan myötä ja näin saatavuus mahdollistuu.]

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

Olemme aina kiinnostuneita olemaan mukana sirkustaiteen, kasvatuksen ja pedagogiikan kehittämisessä. Olemme olleet ja olemme nytkin monissa valtakunnallisissa ja kansainvälisissä työryhmissä. Valitettavasti kolmas sektori maksaa omista pienistä budjeteistaan osallistumisen ja palkan näihin asiantuntija- tai kehittämistehtäviin. Selonteossa mainittu yritys-, kunta- ja kolmannen sektorin yhteistyön ja kumppanuuksien lisääminen on hieno juttu, mutta toivottavasti eri taiteenalojen asiantuntija- ja kehittämistyöhön löytyy myös julkisen puolen palkkarahaa.

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

-Jos kulttuurin, taiteen, tapahtumatuotannon ja taidekasvatuksen arvostus ja säteilyvaikutukset saataisiin mitattua ja niiden tärkeys sekä vaikuttavuus ihmisen hyvinvoinnille markkinoitua kaikelle kansalle ymmärrettävästi, niin esimerkiksi taiteen itseisarvoa ei tarvitsisi aina selitellä. Tavoitteena olisi että olemme samalla viivalla muiden teollisuuden alojen kanssa, kun mietitään BKT:n ja sen rahoituksen priorisointia ja merkittävyyttä.

-OKM:n sivistyksen teemavuoden mukaan selonteossa on laitettu suuri paino sivistykselle, jota historian tuntemus, lukeminen ja kirjallisuus tukevat hienosti. Toivoisin ,tässä synkistyvässä ahdistuneisuuden ja digimaailman kulttuurissa, lausunnon ottavan huomioon myös empatia- ja tunnetaitojen korostamisen sivistyksessä sekä fyysisen ja henkisen pahoinvoinnin huomioon ottamiseen. Taide- ja liikuntakasvatus ovat avain moneen asiaan kun puhutaan syrjäytymisen ehkäisystä ja mielenterveysongemista. Näillä aloilla pääsemme lähemmäksi myös monikulttuurista Suomea, joka muuttuu kovaa vauhtia.

Toivoisin, että tulevaisuuden lainsäädännöllä ja käytäntöjen muutoksella päästäisiin eroon "yhden luukun" rahoituspolitiikasta. Luovan alan toimijoita ei lokeroitaisi esimerkiksi vain taiteen perusopetuksen yksiköiksi, sosiaali- tai nuorisotyön yksiköksi, tapahtumatuottajaksi tai taiteilijoiksi. Hyvinvointipalveluja tarjoavat kulttuuritoimijat voisivat hakea sosiaalirahoja, sosiaalialan toimijat voisivat hakea rahaa yhteistyöhön kulttuurikentän kanssa, valtiosuutta johonkin toimialueeseen saavat toimijat voisivat hakea muihin toimintoihinsa rahoitusta muista tahoista (myös valtion) jne. Leikkausten myötä toimijoiden omarahoitusosuus kasvaa, toiminta muuttuu ja monipuolistuu, ihmisten tarpeet muuttuvat väestönmuutoksen ja yhteiskunnan mukana. Taiteilijat tekevät sosiaali- ja kasvatustyötä, tapahtumatuottajat nuorisotyötä, koulut tapahtumatuotantoa jne. Rahoitusmallien pitää olla joustavia, jotta taiteilijoiden, kasvattajien, yritysten ja julkisen sektorin innovatiivinen yhteistyö yli rajojen on mahdollista. Esimerkiksi Sorin Sirkus tekee taiteen perusopetuksen ja sirkuskoulun lisäksi sosiaalista sirkusta sairaalassa, vankilassa, maahanmuuttajien kanssa ja eri monissa laitoksissa sote kumppaneiden kanssa, esityksiä, tapahtumia, tyhy ja muita koulutuksia, kansainvälisiä hankkeita ja tutkimusta jne

-Kansainvälistyvä kulttuuri. Liikkuvuuksiin on mahdollisuus saada jo tukia, mikä on hieno asia. Tuotannollista työtä pitää tehdä paljon ennenkuin yksittäinen teos tai kiertue on valmis ulkomaille markkinoitavaksi ja myytäväksi tai enenkuin rahaa alkaa tulla takaisinpäin. Tähän teosten tuotantotukeen ja varsinkin tuottajien palkkakuluihin ja koulutukseen tulisi laittaa panoksia.

-Pieniltä paikkakunnilta ei löydy enää kulttuurisihteereitä tai -tuottajia. Tämä ei edesauta saatavuutta tai saavutettavuutta näille paikkakunnille. Vaikka rahaa olisi niin kenelläkään ei ole vastuuta tai aikaa tuottaa koulutuksia tai vierailuesityksiä paikkakunnalle. Tämä vaikuttaa suoraan taiteilijoiden ja tekijöiden työllisyyteen .

-yksittäinen sirkustaiteilija tai ryhmä toimii jo tavallaan yrittäjänä. Tavoitteena ei ole taloudellisesti maksimaalinen tuotto vaan oman taiteen mahdollistaminen. Tämän hetken taiteilijakoulutuksissa ei anneta tarpeeksi eväitä yrittäjänä toimimiseen, joten tämän huomioiminen lausunnossa on hyvä asia. Tietysti olisi hienoa että myös vapaalla kentällä olisi rahoitusta kerätä kasaan moniammatillinen työryhmä tuottajineen kuten esimerkiksi laitosteattereissa.

Business Finlandin TKI rahoitusta olisi hienoa avata myös koulutus- ja kulttuurikentälle. Esim. Sorin Sirkus tekee kansainvälisten kumppaniensa kanssa pedagogista kehittämistä ja tutkimusta EU rahoilla. Monissa hankkeissa on mukana korkeakouluja ja sotekumppaneita, joiden kanssa mietitään uusia innovaatioita hyvinvointialoille taiteen keinoin. Tiedän, että emme ole ainoita. Miksi tämä ei voisi tulevaisuudessa olla esim TKI:n tukemaa?

Kopra Taina

Sorin Sirkus ry - Sorin Sirkuksen sirkustirehtööri, sirkustaiteen opettaja ja esitysten ohjaaja